

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A COMUNEI CIURILA

REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL

COMUNA

Ciurila, JUD. CLUJ

Proiect nr :125/2020

Data: 2021

RAUM
birou de arhitectură și (r)urbanism

RO 400633 Cluj-Napoca
Str. Octavian Goga, nr. 41
Tel: +40 723 624 272
email: raumoffice@gmail.com

LISTA SEMNĂTURILOR

PROIECTANT: **S.C. RAUM S.R.L.**

COORDONATOR: arh. **Horațiu Răcășan**

ȘEF PROIECT: arh. **Horațiu Răcășan**

PROIECTANȚI : **arh. Cezar Cîmpeanu**

Cuprins

1.Strategia de dezvoltare spațială și Planul Urbanistic General – Necesitate și corelare.....	4
1.1.Dezvoltarea spațială durabilă.....	4
1.2.Strategiile locale de dezvoltare durabilă.....	5
2.Contextul general al dezvoltării – Situația existentă.....	5
2.1.Identificarea factorilor dezvoltatori.....	7
2.1.1.Dezvoltare spațială.....	7
2.1.2.Cadrul natural.....	7
2.1.3.Cadrul construit.....	9
2.1.4.Populația.....	9
2.1.5.Educație, sănătate și asistență socială.....	11
2.1.6.Mediul economic.....	12
2.1.7.Infrastructura - rețelele edilitare.....	15
2.1.8.Infrastructura – căi de comunicație.....	17
2.2.Diagnostic – Identificarea problemelor locale.....	18
3.Viziune și obiective strategice de dezvoltare.....	19
3.1.Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe identitatea comunității locale.....	19
3.2.Direcții de dezvoltare – Corelare strategie locală cu Strategia de Dezvoltare a României 2035, cadrul național strategic rural 2021 – 2031, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Strategia Europeană 2021.....	20
3.3.Formularea obiectivelor strategice.....	23
4.Planul de acțiuni.....	26
4.1.Matricea obiective / programe / proiecte.....	26
4.2.Oportunități de finanțare.....	27
5.Coordonare, monitorizare, implementare, evaluare rezultate.....	28

Strategia de dezvoltare locală a comunei Ciurila

1. Strategia de dezvoltare spațială și Planul Urbanistic General – Necesitate și corelare

Planificarea strategică locală este un instrument utilizat în procesul de dezvoltare regională și locală. **Dezvoltarea locală** poate fi definită ca procesul susținut și durabil al modificărilor intenționate și prudente sociale, economice, culturale și de mediu, care a fost proiectat să îmbunătățească nivelul de trai al populației locale. Aceasta are la bază analiza socio-economică a localității la ora actuală, identificarea necesităților acesteia, stabilirea direcțiilor și a viziunii de dezvoltare, din care vor rezulta proiectele de viitor necesare pentru remedierea problemelor actuale și implementarea viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung. O strategie eficientă are următoarele caracteristici: furnizează o imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, orientare spre acțiune, schimbare și câștig durabil.

Strategia de dezvoltare spațială a comunei Ciurila este construită pe concluziile analizelor socio-economice și SWOT, precum și pe resursele și vocațiile localității. Strategia, prin structură și conținut, urmărește dezvoltarea economică și echilibrată, concomitent cu dezvoltarea capacității acesteia de a se adapta și a putea răspunde schimbărilor economice cheie. Aceasta se adresează unei game largi de probleme economice, sociale și de mediu ale comunității, care sunt relevante pentru definirea obiectivelor necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale.

Strategia de dezvoltare locală este atât un proces de planificare, cât și un produs care promovează parteneriatul în rândul diferiților actori de pe plan local (administrația publică locală, comunitatea locală, sectorul privat și reprezentanții societății civile) cu scopul de a analiza împreună problemele legate de dezvoltare, de imaginea creată pentru viitor / previziuni de viitor, de mobilizarea resurselor, de elaborarea strategiilor de dezvoltare a proiectelor, precum și de implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora.

Strategia de dezvoltare locală constituie baza dezvoltării planurilor de acțiune pentru administrația publică locală și organizațiile partenere în vederea prezentării de proiecte în cadrul programelor de finanțare naționale și europene care sprijină dezvoltarea locală.

Strategia furnizează o abordare echilibrată și integrată privind dezvoltarea localității cu accent pe:

- ▣ facilitarea creșterii economice
- ▣ îmbunătățirea infrastructurii de bază
- ▣ protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu
- ▣ îmbunătățirea serviciilor (medicale, sociale, culturale) și accesului la acestea

1.1. Dezvoltarea spațială durabilă

„Dezvoltarea durabilă răspunde necesităților generațiilor actuale fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor lor necesități” (Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare).

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca obiective majore protejarea mediului, eradicarea sărăciei, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea și menținerea unei economii locale viabile și eficiente.

O comunitate durabilă apreciază și promovează ecosisteme sănătoase, utilizează eficient resursele, dezvoltă și asigură o economie locală viabilă. Comunitatea durabilă are o viziune asupra dezvoltării susținută și promovată de toate sectoarele comunității, asociațiile civice, autoritățile locale, organizațiile religioase, tinerii, etc.

Institutul pentru Comunități Durabile a identificat următoarele componente ale unei comunități durabile (vezi ”A Guide to implementing Local Environmental Action Programs”, Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe, 2000):

- ▣ Integritate Ecologică
- ▣ Securitate Economică
- ▣ Responsabilitate și Împuternicire
- ▣ Bunăstare socială

Strategiile de dezvoltare durabilă evidențiază interdependența între local și global, accentuând necesitatea cooperării în cadrul și între sectoarele economic, social și de mediu și urmărește distribuirea corectă a costurilor și beneficiilor dezvoltării. Aceasta reprezintă un ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se stabilește o strategie cu obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge.

Planificarea poate fi de tip:

1. expert (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice a dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior),
2. consultativ
3. participativ (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziune cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

1.2. Strategii locale de dezvoltare durabilă

Strategiile locale de dezvoltare durabilă au următoarele caracteristici:

- ☒ Constituie un ansamblu de **proces participative**, care implică analiza și dezbateră problemelor comunității, planificarea și consolidarea capacităților având ca obiectiv progrsul comunității;
- ☒ Este un proces pe termen lung, care reprezintă viziunea viitorului comunității, transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.
- ☒ Presupune un angajament politic puternic.

2. Contextul general al dezvoltării – Situația existentă

Planurile strategice de dezvoltare teritorială reglementează planificarea strategică a localităților și a unităților teritoriale mai mari (microregiune, județ, regiune, țară, Uniunea Europeană), stabilesc obiectivele globale și specifice pe termen lung ale regiunii, principiile și directivele necesare elaborării programelor de dezvoltare, respectiv asigură informațiile necesare pentru actorii dezvoltării sectoriale și regionale.

România, prin aderarea la Uniunea Europeană, a aderat la obiectivele comunitare și, în consecință, este necesar ca localitățile din România să urmeze strategiile planificate pe palierele superioare.

Unul dintre obiectivele de bază ale Uniunii este reducerea decalajelor existente între regiunile din Uniunea Europeană prin consolidarea coeziunii economice, sociale și regionale, asigurate până în 2006 prin politica regională, iar după 2007 prin politica de coeziune. În iunie 2010 Consiliul European a aprobat Strategia Europa 2020, strategia Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 pentru combaterea efectelor crizei economice, regenerarea vieții economice și pentru a asigura o coeziune economică, socială și teritorială. Strategia detaliază prioritățile și obiectivele principale ale Uniunii Europene pentru anul 2020 în ceea ce privește cercetarea și inovarea, schimbările climatice și energia, ocuparea forței de muncă, educația și reducerea sărăciei, care trebuie transpuse în obiective naționale. Prioritățile Strategiei Europa 2020 sunt: creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii.¹

Sursele de finanțare posibile pentru realizarea obiectivelor Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, conform Planului Național de Dezvoltare, Programelor Operaționale și planurilor de acțiune specifice aprobate sunt:

- ☒ Contribuția UE prin instrumentele structurale (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune) pentru obiectivul „Convergență” și obiectivul „Cooperare teritorială Europeană” și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugete locale, credite externe, alte surse publice) și privată aferentă.
- ☒ Fondurile de tip structural ale UE (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, Fondul European de Pescuit) și cofinanțarea națională aferentă din surse publice și private.
- ☒ Fonduri alocate de la bugetul de stat și bugetele locale destinate programelor de investiții pentru dezvoltare, având obiective similare celor cofinanțate din fondurile comunitare sus-menționate.
- ☒ Credite externe pentru investiții din partea instituțiilor financiare internaționale (Banca Europeană de Investiții – BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – BERD, Banca Mondială etc.) precum și din alte surse (fonduri suverane, fonduri private cu profil investițional etc.) pentru susținerea unor proiecte naționale congruente cu obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă și a Strategiei UE în materie.
- ☒ Alte instrumente financiare (încurajarea, în continuare, a investițiilor străine directe, utilizarea mai

¹ Comunicarea a Comisiei. Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii. Comunicarea a Comisiei, Bruxelles, 2010.

activă a pieței de capital, în speță prin lansarea de oferte publice inițiale (IPO), lărgirea bazei de creditare bancară prin stimularea economisirii interne, dezvoltarea instrumentelor de plasament pe termen lung, concesionarea unor proiecte de infrastructură și utilități publice, promovarea parteneriatelor public-privat etc.).

- ☒ La nivel central și local există proiecte investiționale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Aceste surse de finanțare pot proveni din:

- ☒ Fonduri europene
- ☒ Finanțare prin programe guvernamentale
- ☒ Bugetul statului
- ☒ Bugetul județean
- ☒ Bugete locale
- ☒ Parteneriate publice-privat
- ☒ Emisiuni de obligațiuni județene și municipale
- ☒ Credite bancare
- ☒ Sponsorizări
- ☒ Finanțare creativă

Pentru transpunerea în aplicare a politicii și strategiei comunitare de dezvoltare un rol important îl au fondurile nerambursabile alocate pentru perioada 2014-2020. Instrumentele financiare ale Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 sunt:

- ☒ Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER),
- ☒ Fondul de Coeziune (FC), Fondul Social European (FSE), Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)
- ☒ Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM) (denumite și „fonduri CSC”).

Politica regională a României este reflectată în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizont 2013-2020-2030. Obiectivele naționale 2020 sunt următoarele:

- ☒ Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.
- ☒ Atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.
- ☒ Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.
- ☒ Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.
- ☒ Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.
- ☒ Promovarea consecvent, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.
- ☒ Conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut.
- ☒ Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.
- ☒ Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.
- ☒ Consolidarea structurilor din domeniul agro-alimentar și silvic concomitent cu dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale pentru reducerea în continuare a decalajelor și atingerea nivelului mediu actual de performanță al țărilor membre ale UE; afirmarea României ca element de stabilitate a securității alimentare în Europa de Sud-Est.
- ☒ Constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lungul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea).
- ☒ Finalizarea, în linii generale, a cadastrului general al României și asigurarea transparenței și accesibilității sistemului.

2.1. Identificarea factorilor dezvoltatori

2.1.1. Dezvoltare spațială

Teritoriul administrativ al comunei de 7233 ha este situat la Sud de pădurea Făgetului la 17 km de Cluj-Napoca și la interferența celor două mari unități de relief: Podișul Someșan la vest și Câmpia Transilvaniei la est.

Se învecinează cu următoarele comune:

- *nord*: comuna Florești, orașul Cluj-Napoca;
- *est*: comuna Feleacu și Tureni;
- *sud*: comuna Băișoara, Iara și Petreștii de jos;
- *vest*: comunele Săvădisla.

Cadrul natural a influențat dezvoltarea cele 5 sate aparținătoare comunei:

- **Ciurila** - reședința – sat dezvoltat cu vatră liniară și specific cătunelor Câmpiei Transilvaniei;
- **Sălicea** - ;
- **Filea de Jos și Filea de Sus** - sate specifice Câmpiei Transilvaniei, situate în zona de dealuri, cu vetrele de tip tentacular dezvoltate pe văi.
- **Săliște și Pruniș**
- **Șutu și Pădureni**

Teritoriul este străbătut de un important coridor de fluxuri ale județului de la Sud spre Nord, respectiv drumul județean DJ107R, DJ107L Cluj - Băișoara și Autostrada Transilvania.

Legătura comunei Ciurila cu exteriorul se face numai prin căi rutiere.

Principalele căi de comunicație sunt drumurile județene DJ107L și DJ107R.

Legătura între reședința de comună și satele componente se realizează prin drumuri județene și drumuri comunale după cum urmează:

- a). Legătura cu Ciurila (reședința de comună) și localitățile Filea de Jos și Filea de Sus prin drumurile județene DJ107L și DJ107R;
- b). Legătura dintre localitatea Pădureni și reședința de comună prin drumul comunal DC 90 și drumurile județene DJ107L și DJ107R;
- c). Legătura cu localitățile Pruniș și Săliște prin drumul comunal DC91 și drumul județean DJ107R;
- d). Legătura cu localitatea Sălicea prin drumul județean DJ107R;
- e). Legătura dintre localitatea Șutu și reședința de comună prin drumul comunal DC 92 și drumurile județene DJ107L și DJ107R;

Comuna Ciurila este racordată de localitățile învecinate comunei prin drumurile județene DJ107R spre municipiul Cluj Napoca și comunele Săvădisla și Băișoara și DJ107L în direcția municipiului Turda și comunele Tureni și Aiton.

2.1.2. Cadrul natural

Structura geologică și relieful comunei Ciurila

Zona este caracterizată de un pod cvasi orizontal stabil, propriu funcției de habitat. Fruntea terasei scoate marcant în evidență această treaptă a fluviaților printr-un abrupt de 25m. Multiplele alunecări de teren asociate și cu alte procese de versant a impus plantarea de arbori și stabilizarea cu ziduri de protecție.

Relieful comunei este în majoritate deluros și colinar conturat la altitudinea cuprinsă între 400 m și 700 m, reprezentând o treaptă morfogenetică de tranziție spre zona montană, cu un aspect insolid, apropiat de cel al Podișului Someșan.

Pe teritoriul administrativ al comunei cele mai înalte altitudini le reprezintă Vârful Feleac 756 m, Vârful Peana 833 m și în Măgura Sălicii se găsește altitudinea de 827 m.

Procesele de alunecare sunt favorizate de prezența marelor, argilelor și nisipurilor sarmațiene. Versanții se caracterizează prin cumpene orientate pe direcția nord. Versanții cu expoziție nordică sunt mai abrupti și mai lungi (între 1000 m și 1500 m), mediu înclinați cu pante până la 18°, sunt mai puțini afectați de rupturi eroziuni și alunecări, fapt care îi face să fie recomandați ca fânețe și sunt reprezentați în zona localităților Sălicea, Săliște și Filea. Versanții cu expoziție sudică sau nord – sudică sunt mijlocii sunt puternic înclinați, cu pante convexe și sunt afectați de eroziuni de suprafață și de adâncime. Se întâlnesc asemenea versanți coborând în vetrele satelor. Pe acești versanți întâlnim cernoziomuri bogate în humus.

În lunca râului Hășdate și pe văile secundare, în condițiile unui microclimat mai umed, sub influența vegetației ierboase, se găsesc soluri aluvionare, soluri hidromorfe de tipul lăcoviștilor și solonceacuri de luncă propice agriculturii.

Pe terasele interioare apar petice de cernoziom argiloiluvial, terenuri care sunt cultivate predominant cu cereale.

Pe terasele superioare și pe versanți sunt evidențiate soluri brune, favorabile agriculturii, dar și soluri brune luvrice (dezvoltate pe suprafețe puțin înclinate, având la bază gresii, argile sau marne).

În spatele barierei culmii Sănduleștilor s-a format depresiunea Hășdate, iar pe valea Feneșelului un uluc depresionar asimetric Vlaha – Săvădisla. Depresiunea Iara – Hășdate face legătura cu Munții Gilăului, cea mai extinsă unitate montană din județul Cluj, munți formați aproape integral din șisturi cristaline prehercinice și granitoide. Depresiunea Hășdate reprezintă cel mai coborât nivel local din punctul de vedere al altitudinii, are orientarea vest – est și este închisă în amonte de un șir de dealuri pe direcția nord – sud.

Condiții climatice

La nivelul județului Cluj, la fel ca la nivelul întregii țări, clima este temperat – continentală, beneficiind, datorită etajării reliefului, de un climat continental moderat.

Comuna Ciurila, fiind influențată de dealurile din jur, are o durată medie de strălucire a soarelui de 1800 – 2000 ore, având o temperatură medie anuală de 7 – 8 °C. Iernile sunt moderate, cu o temperatură medie de (-) 4,3 °C, verile sunt relativ calde, având temperatura medie de (+) 19,5 °C, înghețul apărând în a doua decadă a lunii octombrie, iar ultimul îngheț în luna aprilie. Numărul mediu de zile cu îngheț totalizează 120 – 130 de zile, stratul de zăpadă fiind prezent între 60 și 80 de zile pe an. Numărul anual de zile senine este cuprins între 75 și 125 de zile, iar numărul anual de zile cu cer acoperit variază între 135 și 160.

Cantitatea anuală maximă de precipitații este de 966 mm, cu variații de lungul anilor de la 698,5 l / m² în anul 2007 la 806,3 l / m² în anul 2008.

Vântul, în funcție de direcția din care bate are viteze cuprinse între 3,9 m/s și 4,5 m/s, frecvența vânturilor având o valoare de circa 4 %. Perioadele de calm atmosferic înregistrează o valoare de 31 %.

Hidrografia

Comuna Ciurila este situată pe valea Hășdate, afluent al râului Arieș și afluenții acestuia, la nivel de pâraie (câte unul pentru fiecare localitate componentă a comunei). Aceste pâraie sunt: valea Ciurilei, valea Filii și pâraiele Tomnihaica, Haraghiș, Pâraie, Clapa, Sălicea, Săliște.

Văile și pâraiele au scurgeri temporare și debite scăzute (0,150 – 0,250 m³/s) alimentarea cu apă fiind atât de tip pluvial (provenite din precipitații) cât și din proveniență subterană (datorat izvoarelor existente pe versanții nordici).

Pe valea Hășdate s-a amenajat complexul lacustru Ciurila compus din trei lacuri conceput în sistem cascadă și anume: lacul Filea (Ciurila I), lacul Șutu (Ciurila II) și lacul Pădureni (Ciurila III). Amenajarea piscicolă are o suprafață de 42 hectare, o lungime de 2,500 km și un volum de apă de 1,413 mil. m³.

Vegetația și fauna

În zonă viețuiesc animale sălbatice, precum: iepurele, căprioara, mistrețul, viezurele, vulpea, hârciogul; și păsări, precum: cioara, stâncuțele, rața sălbatică, privighetoarea, cucul, vrăbiile, gaițele, graurii, potârnichele, fazanii și mierlele.

Riscuri naturale

Arealul geografic al comunei Ciurila nu este afectat de mișcări tectonice majore de genul cutremurelor, de fenomene meteorologice extreme, sau emisii de radioactivitate periculoase.

Principalele riscuri naturale posibile sunt:

a). Alunecările de teren, cu probabilitatea de producere medie - mare (indice 0,3 – 0,5) sunt prezente în zonele de intravilan a tuturor localităților componente ale comunei Ciurila;

b). Pericolul de inundații la ploile torențiale sau topirea bruscă a zăpezilor poate fi preluat de albia minoră a râului Hășdate și afluenții acestuia cu obligația păstrării curățeniei la nivelul albiei pentru evitarea apariției obstacolelor sau a pragurilor hidraulice.

Zone poluate se regăsesc în special în apropierea căilor de comunicație (drumuri județene sau comunale) existând poluarea sonoră și poluarea cu noxe.

Elemente naturale și istorice de interes deosebit

Perimetrul teritorial – administrativ al comunei Ciurila conține areale naturale protejate prin programul "Natura 2000", obiective arheologice - istorice și monumente protejate.

Nominalizate ariile naturale, obiectivele arheologice – istorice și monumentele protejate sunt:

a). Ariile naturale protejate prin programul "Natura 2000" sunt: Situl Natura 2000 – ROSCI 0074 Făgetul Clujului ce include circa 155 ha din moșia satului Sălicea, incluzând și rezervația naturală RONPA 2335 Făgetul Clujului ce cuprinde 10 ha amplasată în totalitate în Sălicea; specia prioritară *Chilostoma banatica* – Drobaci banatica prezentă în arealul pădurilor în lungul tuturor pâraielor; situl Natura 2000 ROSCI 0427 Pajiștile Liteni – Săvădisla amplasată la limita comună dintre comunele Săvădisla și Ciurila.

b). Obiectivele arheologico – istorice:

Localitatea Ciurila : Situl cod RAN 57234.02 “La Tăieturi”- așezare neolitică;

Localitatea Pădureni : Situl arheologic “Șesul” așezare preistorică;

Localitatea Pruniș : Situl arheologic “La Cruce” - așezare neolitică cod RAN 57270.01 , 57270.02 , 57270.03 ; Punctul Dealul Ciurilii “Pe Pod” –ciumitir celtic ; Punctul “La Fundoaia” – fragmente ceramice din epoca romană ; “Marginea de nord a satului”- ruinele unui castel fortificat;

Localitatea Sălicea : Punctul “Morminte” ; punctual “La nord de Măgura Sălicei” ; “Făgetul Muntelui / Pe deal” cod RAN67289.02 se încsdrează în epoca neolitică și epoca bronzului ; punctul “Centru / Creasta feleacului cod RAN67289.03 așezare preistorică ; punctual “Dealul măgura” așezare din epoca romană;

Localitatea Săliște : punctual “La cruce” s-au găsit unelte din piatră;

c). Monumente protejate:

Localitatea Pădureni : Biserica ortodoxă din lemn cu hramul “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” Cj-II-m-B-07732;

Localitatea Pruniș : Casterlul Veres CJ-II-A-07690;

Localitatea Sălicea : “Castelul familie Felecan”;

Localitatea Săliște : “Biserica ortodoxă din lemn cu hramul Sfinții Arhasnghei Mihail și Gavril” cod C J-II-m-b- 07748;

2.1.3. Cadrul construit

Analiza situației existente în cadrul comunei evidențiază faptul că majoritatea covârșitoare a locuințelor sunt în proprietate privată. Pentru asigurarea unui confort corespunzător al locuirii sunt necesare acțiuni de extindere controlată a fondului de locuințe. Dezvoltarea fondului de locuințe trebuie corelată cu atingerea parametrilor de confort cu privire la dimensiunile suprafeței locuibile, asigurarea utilităților, realizarea confortului termic, a siguranței și exigențelor de ordin estetic. Respectarea caracteristicilor locuirii tradiționale în construirea și reabilitarea locuințelor este o prioritate mai ales în localitățile cu fond construit specific.

2.1.4. Populația

Structura și evoluția populației

Datele sunt prezentate în “Tabelul nr. 20”.

Tabelul nr. 20

Localitatea	UM	Perioada		
		2000	2008	2010
1	2	3	4	5
DINAMICA POPULAȚIEI				
Comuna Ciurila	nr.	1570	1347	1389
NATALITATEA				
Comuna Ciurila	nr.	12	14	16
MORTALITATEA				
Comuna Ciurila	nr.	44	30	34
1	2	3	4	5
SPORUL BIOLOGIC				
Comuna Ciurila	nr.	(-) 32	(-) 16	(-) 18
SPOR MIGRATOR				
Comuna Ciurila	nr.	(-) 10	(+) 16	(+) 26
SPOR TOTAL				
Comuna Ciurila	nr.	(-) 42	0	(+) 8
	promile	(-) 26,75	0	(+) 5,76

Se constată următoarele :

a). Populația comunei după anul 2008 , în timp , a crescut constant ;

b). Creșterea numărului de locuitori ai comunei a fost asigurată prin sporul migrator.

Sporul de creștere tendențială se determină prin extrapolarea creșterii biologice și a sporului migrator corelat cu perspectivele de dezvoltare a comunei Ciurila. Datele sunt prezentate în “Tabelul nr. 21”

Tabelul nr. 21

Localitatea	UM	Perioada
-------------	----	----------

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
NATALITATEA										
Comuna Ciurila	Nr	15	20	25	27	30	35	40	45	50
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
TOTAL	Nr	15	20	25	27	30	35	40	45	50
MORTALITATEA										
Comuna Ciurila	Nr	29	28	27	25	24	22	21	20	18
TOTAL	Nr	29	28	27	25	24	22	21	20	18
SPORUL NATURAL										
Comuna Ciurila	Nr	- 14	- 8	- 2	+ 2	+ 6	+ 13	+ 19	+ 25	+ 32
TOTAL	Nr	- 14	- 8	- 2	+ 2	+ 6	+ 13	+ 19	+ 25	+ 32
SPORUL MIGRATOR										
Plecări										
Comuna Ciurila	Nr	20	18	15	15	13	12	12	14	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
TOTAL	Nr	20	18	15	15	13	12	12	14	14
Sosiri										
Comuna Ciurila	Nr	35	37	45	55	60	75	90	95	120
TOTAL	Nr	35	37	45	55	60	75	90	95	120
SPOR MIGRATOR TOTAL										
Comuna Ciurila	Nr	+ 15	+ 19	+ 30	+ 40	+ 47	+ 63	+ 78	+ 81	+ 106
TOTAL	Nr	+ 15	+ 19	+ 30	+ 40	+ 47	+ 63	+ 78	+ 81	+ 106
SORUL TOTAL										
Comuna Ciurila	Nr	+ 1	+ 11	+ 28	+ 42	+ 53	+ 76	+ 97	+ 106	+ 138
TOTAL	Nr	+ 1	+ 11	+ 28	+ 42	+ 53	+ 76	+ 97	+ 106	+ 138
PROGNOZA POPULAȚIEI										
Comuna Ciurila	Nr	1461	1472	1500	1542	1595	1671	1768	1875	2012
TOTAL	Nr	1461	1472	1500	1542	1595	1671	1768	1874	2012

Se constată următoarele:

a). Creșterea numărului de locuitori cu reședința permanentă pe teritoriul comunei Ciurila este o urmare firească a relansării activităților economice și în special a dezvoltării zonei rezidențiale în localitatea Sălicea;

b). Creșterea populației comunei Ciurila este rezultatul (în principal) a creșterii sporului migrator ;

c). Faptul ca sporul biologic rămâne în timp pozitiv dovedește tendința favorabilă de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila.

Resursele de muncă și populația ocupată

Posibilitățile de asigurare cu personal muncitor a locurilor de muncă nou create sunt:

- Prin reincadrarea muncitorilor calificați : 75 persoane;
- Recalificare din sectorul agricol: 140 persoane;
- Prin sporul migrator: 97 persoane
- TOTAL PERSONAL MUNCITOR: 312 persoane

2.1.5. Educație, sănătate și asistență socială

Tipic localităților rurale din România, serviciile și dotările sunt slab dezvoltate.

În continuare vom detalia pentru fiecare sat în parte dotările de care dispune:

1. Ciurila

- Dotări administrative

Reședința de comună reunește toate dotările administrative specifice comunelor:

- Primăria
- Poliția
- Consiliul Local, remiza PSI și biblioteca
- Școala gimnazială cl. I-VIII și grădinița

- Dotări culturale

Satul Ciurila beneficiază de următoarele dotări culturale:

- Biserică ortodoxă

- Dotări educaționale

Serviciile educaționale sunt asigurate de:

- Școala gimnazială cl. I-VIII și grădinița

- Dotări medicale

Serviciile medicale sunt asigurate de:

- Dispensar veterinar
- Dispensar uman

2. Sălicea

- Dotări educaționale

Serviciile educaționale sunt asigurate de:

- Școala generală cl. I-IV și grădiniță

- Dotări culturale

Satul Ciurila beneficiază de următoarele dotări culturale:

- Biserică ortodoxă
- Monumentul eroilor
- Cămin cultural

- Dotări medicale

Serviciile medicale sunt asigurate de:

- Cabinet medical și punct farmaceutic.

- Agrement

- Teren de sport

3. Săliște

- Dotări culturale

- Biserică ortodoxă

4. Pruniș

- Dotări economice

- Unitate ago-industrială
- Parc industrial

- Dotări culturale

- Biserică ortodoxă

5. Pădureni

- Dotări educaționale

- Școală Generală cl. I-IV

- Dotări culturale

- Biserică ortodoxă

- Dotări economice

- Unitate agricolă

6. Șutu

- Dotări educaționale

- Școală Generală cl. I-IV

- Dotări culturale

- Biserica ortodoxă
- Casa de rugăciuni

- Dotări economice

- Unitate agro-industrială de producere a băuturilor spirtoase

7. Filea de Jos

- Dotări educaționale

- Școală Generală cl. I-IV
- Fosta școală generală

- Dotări culturale

- Biserică ortodoxă
- cămin cultural

8. Filea de Sus

- Dotări educaționale
  - Școală Generală cl. I-IV
- Dotări culturale
  - Biserică ortodoxă

2.1.6. Mediul economic

Principalele funcțiuni economice desfășurate în perimetrul comunei sunt :

a). Funcțiune de producție cu trei componente :

Activitatea din agricultură axată pe producția vegetală și creșterea animalelor ;

Activitatea de prelucrare a lemnului axată pe producerea cherestelei sub formă de scândură și grinzi, producerea mobilierului și producerea binalelor;

b). Activitatea comercială reprezentată de unitățile comerciale organizate la nivel de Asociații Familiale , societăți cu răspundere limitată și cooperație;

c). Funcțiunea de servicii reprezentată prin atelierile organizate la nivel de "Persoană fizică autorizată", respective personae juridice specializate în activități turistice.

Nivelul de dezvoltare economică al comunei Ciurila este prezentat în detaliu în studiul de fundamentare "Evoluția activităților economice" , cuprins în anexele la P.U.G.

Agricultura și creșterea animalelor

a). Producția agricolă

Datele statistice privind utilizarea fondului funciar și producțiile realizate sunt prezentate în "Tabelul nr. 4".

Tabelul nr. 4

Nr. crt	Specificația	U.M.	TOTAL
1	2	3	4
1. SUPRAFEȚE CULTIVATE			
1.1	Cereale din care	Ha	775
1.1.1	Grâu	Ha	350
1.1.2	Porumb	Ha	425
1.2	Legume din care :	Ha	169
1.2.1	Cartofi	Ha	80
1.2.2	Tomate	Ha	89
1.3	Plante tehnice din care :	Ha	60
1	2	3	4
1.3.1	Floarea soarelui	Ha	60
1.4	Plante pentru nutreț Din care :	Ha	213
1.4.1	Fân și masă verde	Ha	203
1.4.2	Rădăcinoase pt. Nutreț	Ha	10
1.5	Livezi din care :	Ha	39
1.5.1	Meri	Ha	10
1.5.2	Pruni	Ha	20
1.5.3	Cireși și vișini	Ha	6
1.5.4	Nuci	Ha	3
2. PRODUCȚIA VEGETALĂ			
2.1	Cereale	T	2285
2.2	Legume	T	2809
2.4	Plante pt. Nutreț	T	1732
2.5	Fructe	t	1014
3. NUMĂR DE ANIMALE			
3.1	Bovine	cap	1196
3.2	Cabaline	cap	152
3.3	Porcine	cap	1160
1	2	3	4
3.4	Ovine	cap	10000

3.5	Păsări	cap	6440
4. PRODUCȚIA ANIMALIERĂ			
4.1	Carne	T	301
4.2	Lapte	HI	15910
4.3	Lână	T	7,70
4.4	Ouă	1000 buc	853
5. DOTAREA CU UTILAJE AGRICOLE			
5.1	Tractoare	buc	45
5.2	Pluguri	buc	45
5.3	Semănători	buc	38
5.4	Combine	buc	4
5.5	Mașini pt. Stropit	buc	20

Dinamica datelor statistice prezentate pun în evidență interesul redus al locuitorilor comunei pentru activitățile din agricultură, nivelul de utilizare a terenurilor arabile fiind foarte redus (35,42 % din suprafața arabilă a comunei).

a.2). Potențialul producției vegetale

Potențialul producției vegetale, prin utilizarea 100 % a terenurilor agricole și la nivelul producțiilor medii realizate în județul Cluj, sunt prezentate în "Tabelul nr. 5".

Tabelul nr. 5

Cultura	Explicația	Specificația	U.M.	Total
1	2	3	4	5
Grâu	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	2857,75
		Producția medie	kg / ha	4038
		Pondera culturii	%	30
	Producția	-	t	3462
Porumb	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	2857,75
		Producția medie	kg / ha	5050
		Pondera culturii	%	30
	Producția	-	t	4329
Sfeclă de zahăr	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	2857,75
		Producția medie	kg / ha	45529
		Pondera culturii	%	10
	Producția	-	t	13011
Cartofi	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	2857,75
		Produc. medie	kg / ha	18019
		Poderea culturii	%	20
	Producția	-	t	2886,33
Legume	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	2857,75
		Produc. medie	kg / ha	19154
		Poderea culturii	%	20
	Producția	-	t	10947
Fructe	Baza de calcul	Supr. cultivată	ha	84
		Produc. medie	kg / ha	5337
		Poderea culturii	%	100
	Producția	-	t	448
1	2	3	4	5
Trifoi	Baza de calcul	Supr. Cultivată	ha	2857,75
		Produc. Medie	kg / ha	17217
		Poderea culturii	%	5
	Producția	-	t	2440
Lucernă	Baza de calcul	Supr. Cultivată	ha	2857,75
		Produc. Medie	kg / ha	17217
		Poderea culturii	%	5
	Producția	-	t	17217
Furaje verzi	Baza de calcul	Supr. Cultivată	ha	2340,42
		Produc. Medie	kg / ha	5852

		Poderea culturii	%	100
	Producția	-	t	13696

a.3). Potențialul producției animaliere

Potențialul producției animaliere, prin utilizarea 100 % a terenurilor agricole și la nivelul producțiilor medii realizate în județul Cluj, sunt prezentate în "Tabelul nr. 6".

Tabelul nr. 6

Specificația	Explicația	Structura	U.M.	Total
1	2	3	4	5
Carne	Bovine	Total animale	cap	764
		Prod. Medie	kg /cap	190
		Producția	t	145
	Porcine	Total animale	cap	1154
		Prod. Medie	kg /cap	149
		Producția	t	172
	Ovine	Total animale	cap	12594
		Prod. medie	kg /cap	14,4
		Ponderea sacrificării	%	50
		Producția	t	91
	Păsări	Total animale	cap	23298
		Prod. medie	kg /cap	0,84
Ponderea sacrificării		%	50	
Producția		t	10	
Lapte	Bovine	Total animale	cap	764
		Prod. medie	l/cap	4494
		Producția	1000hl	34,334
	Ovine	Total animale	cap	12594
		Prod. medie	l/cap	73
Ouă	Păsări	Total păsări	cap	23298
		Prod. medie	buc/cap	66,20
		Producția	1000 buc	1542
Lână	Ovine	Total animale	cap	12594
		Prod. medie	kg /cap	2,095
		Producția	t	26,384
Miere de albine	Albine	Total familii	fam	291
		Prod. medie	kg / fam	13,64
		Producția	t	3,97

b). Mica industrie, activități comerciale și de servicii

La nivelul comunei Ciurila în prezent funcționează următoarele societăți comerciale și persoane fizice autorizate:

a). Societăți cu Răspundere Limitată (S.R.L.) 35 agenți economici;

b). Persoane fizice autorizate 30 persoane.

Majoritatea agenților economici își desfășoară activitatea în sfera serviciilor și sfera comerțului.

Se constată diversitatea mare a domeniilor abordate, ceea ce denotă un spirit de inițiativă de afaceri dezvoltat.

Cifrele de afaceri cele mai mari obținute în anul 2013 sunt cantonate în domeniile: producție, comerț și parțial în servicii (în special serviciile de management, informatică, peisagistică și arhitectură).

Activitățile economice sunt cantonate în domeniile producție (prelucrarea lemnului, prelucrarea metalelor, prelucrarea plantelor medicinale etc.), servicii (reparații auto, echipamente cu destinații agricole, etc.) și comerț.

Potențialul economic al solului și subsolului

Relieful este caracteristic zonelor de deal cu tranziție spre munte, unde valea principală este într-un stadiu avansat de maturitate, flancată de versanți cu înălțimi medii cuprinse între 700 m și 832 m. O parte procentuală mare a teritoriului administrativ – teritorial al comunei Ciurila este situată pe o cuvertură sedimentară eocen – priabonian, iar partea de nord – vest a comunei se suprapune peste depozite miocen – sarmațiene reprezentate de gresii și argile.

Fondul funciar al comunei Ciurila este constituit din teren agricol în suprafață de 5689 ha și

teren forestier în suprafață de 813 ha.

Analiza potențialului economic al comunei Ciurila, corelat cu structura fondului funciar și a resurselor naturale, oferă posibilități pentru valorificarea următoarelor resurse:

a). În domeniul agriculturii

Dezvoltarea sectoarelor producției vegetale constituită din cultivarea cerealelor, legumelor, plantelor tehnice, dezvoltarea pomiculturii și a cultivării plantelor medicinale;

Dezvoltarea sectorului producției zootehnice constituit din creșterea bovinelor, porcinelor, ovinelor, păsărilor și a albinelor;

Dezvoltarea micii industrii pentru prelucrarea cărnii (190 t / an), laptelui (29.700 hl / an), cereale (5000 t / an), legume (10000 t / an), fructe (210 t / an) lână (26 t / an).

Organizarea de magazine pentru desfacerea produselor agricole prelucrate în municipiile Cluj Napoca și Turda.

b). În domeniul silviculturii

Dezvoltarea micii industrii pentru prelucrarea superioară a:

Materialului lemnos (capacitatea 1100 m³ / an), respectiv valorificarea paleșilor din rumeguș (capacitatea 350 m³ / an);

Fructelor de pădure (capacitatea 80 t / an);

Ciupercilor (capacitatea 40 t / an).

c). Valorificarea potențialului geografic al comunei

Oferirea de facilități pentru amplasarea în perimetrul administrativ al comunei a unităților de prelucrare și servicii din terțe domenii de activitate.

d). Valorificare potențialului turistic

Introducerea în circuitul turistic al agenților de turism din Cluj Napoca a potențialului turistic (natural și antropic) existente în zonă, punerea în valoare a turismului de tranzit pentru zona montană, corelat cu asigurarea de servicii turistice.

2.1.7. Infrastructura - rețelele edilitare

Alimentare cu apă

Alimentarea cu apă potabilă a satelor componente ale comunei Ciurila se asigură din fântâni sau captări de izvor în sistem de dren, rezervoare închise pentru înmagazinarea apei și rețea de distribuție.

Cerința de apă potabilă pentru satele componente a comunei Ciurila este prezentată în "Tabelul nr. 15".

Tabelul nr.15

Specificația	UM	TOTAL	Din care						
			Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Pădureni	Pruniș	Săliște	Sălicea
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Debit maxim zi	m ³	1286,48	205	142,29	78,57	84,83	96,33	93,70	511,18
Kp	-	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Ks	-	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Ko	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Qc.zi.max.	M ³	1697	271	188	104	112	127	124	675
Qc.orar.max	m ³ / h	141,36	22,574	15,660	8,663	9,330	10,580	10,329	56,228
Qc	l / s	39,27	6,27	4,35	2,41	2,59	2,94	2,87	15,62

Canalizare

Localitățile cuprinse în perimetrul comunei Ciurila nu dispun de sistem de canalizare.

Deși sunt gospodării care sunt racordate la rețeaua de apă potabilă în satele comunei sau gospodării care au introdusă apa potabilă în sistemul de captări proprii un număr foarte mic din acestea sunt echipate cu bazine vidanjabile pentru colectarea apelor uzate.

Alimentarea cu energie electrică

Comuna Ciurila este racordată la sistemul energetic național la tensiunea de 20 kV prin liniile electrice aeriene de 20 kV Luna – Buru ramificațiile Hășdate – Săliște și Liteni - Livada .. Sursa de alimentare cu energie electrică o constituie Stația de Transformare 110 / 20 kV Florești.

Consumatorii sunt alimentați cu energie elctrică la tensiunea de 0,4 kV prin linii electrice aeriene de 0,4 kV.

Pentru asigurarea la tensiunea de 0,4 kV a puterii cerute în perimetrul comunei sunt construite

urmatoarele posturi de transformare:

- a). În localitatea Ciurila : două posturi de transformare 20 / 0,4 kV;
- c). În localitatea Filea de Sus : unu post de transformare 20 /0,4 kV ;
- d). În localitatea Pădureni : unu post de transformare 20 /0,4 kV ;
- e). În localitatea Pruniș : unu post de transformare 20 /0,4 kV ;
- f). În localitatea Sălicea : un post de transformare 20 / 0,4 kV ;
- g). În localitatea Săliște : un post de transformare 20 /0,4 kV ;
- h). În localitatea Șutu : un post de transformare 20 / 0,4 kV ;

La nivelul de dotare actuală cu aparatură electrică a gospodăriilor capacitatea de transport a rețelei electrice de 0,4 kV și numărul posturilor de transformare este necorespunzător.

Din datele prezentate rezultă:

- a). Posturile de transformare 20 / 0,4 kV asigură cu dificultate consumul actual de energie electrică și nu pot asigura necesarul de energie electrică pentru dezvoltarea durabilă în localitățile Ciurila, Pruniș și
- b). Amplasarea posturilor de transformare în intravilanul satelor este deficitară ;
- c). Rețelele electrice existente de 0,4 kV nu pot asigura necesarul de energie electrică pentru dezvoltarea localităților componente ale comunei.

Datele privind necesarul de energie electrică cerută este prezentat în "Tabelul nr. 16"

Tabelul nr. 16

Specificația	U M	Din care						
		Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Pădureni	Pruniș	Sălicea	Săliște
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Număr de gospodării	Nr	480	382	188	206	285	1690	240
Puterea aparentă cerută	kVA	227	182	89	98	384	734	88
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Puterea instalată în posturile de transformare existente	kVA	100	63	63	63	63	100	63
Deficitul de putere	kVA	(-) 127	(-) 119	(-) 26	(-) 35	(-) 321	(-) 634	(-) 25

Alimentarea cu energie termică

În prezent spațiile construite din comuna Ciurila sunt încălzite pe timpul friguros utilizând în calitate de combustibil materialul lemnos.

Necesarul de combustibil, pentru încălzirea spațiilor închise, prepararea apei calde și pregătirea hranei, este prezentat în "Tabelul nr. 17".

Tabelul nr. 17

Specificația	UM	Din care							
		Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Pădureni	Pruniș	Săliște	Sălicea	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ni	Gaz	1000 m ³ /an	1359	861	424	464	643	542	3581
	Lemne	t/an	2274	1441	710	777	1075	905	5996
Npran	Gaz	1000 m ³ /an	118	94	46	51	70	59	391
N	Gaz	1000 m ³ /an	1477	955	470	515	713	601	3972
	Lemne	t/an	2274	1441	710	777	1075	905	5996

Alimentare cu gaze naturale

Satele componente a comunei Ciurila nu sunt racordate la rețeaua națională de gaz metan și nici nu sunt dotate cu rețele proprii de alimentare cu gaze naturale prin sistemul "Gaze lichefiate îmbuteliate".

Gospodărie comunală

Activitățile specifice gospodăriei comunale sunt administrate astfel:

- a). Cimitirele de către biserică;
- b). Deșeurile prin Întreprinderea de Salubritate de la Turda .

Pe teritoriul comunei Ciurila se produc următoarele tipuri de deșeuri: deșeuri menajere, deșeuri

animaliere, deșeuri industriale (provenite în special din prelucrarea lemnului).

Telecomunicații

Comuna Ciurila este racordată la rețeaua de telecomunicații proprietatea TELEKOM prin centrala telefonică automată Ciurila zona de comunicații telefonice Cluj-Napoca.

Centrala telefonică din comuna Ciurila este de tip digital, cu funcționare automată (fără personal operator). Comuna Ciurila este racordată la rețeaua de telefonie interurbană automată.

Rețeaua de telefonie este realizată în cablu pozat aparent pe stâlpi.

2.1.8. Infrastructura – căi de comunicație

Legătura comunei Ciurila cu exteriorul se face numai prin căi rutiere.

Principalele căi de comunicație sunt drumurile județene DJ107L și DJ107R.

Legătura între reședința de comună și sat ele componente se realizează prin drumuri județene și drumuri comunale după cum urmează:

- a). Legătura cu Ciurila (reședința de comună) și localitățile Filea de Jos și Filea de Sus prin drumurile județene DJ107L și DJ107R;
- b). Legătura dintre localitatea Pădureni și reședința de comună prin drumul comunal DC 90 și drumurile județene DJ107L și DJ107R ;
- c). Legătura cu localitățile Pruniș și Săliște prin drumul comunal DC91 și drumul județean DJ107R ;
- d). Legătura cu localitatea Sălicea prin drumul județean DJ107R ;
- e). Legătura dintre localitatea Șutu și reședința de comună prin drumul comunal DC 92 și drumurile județene DJ107L și DJ107R;

Comuna Ciurila este racordată de localitățile învecinate comunei prin drumurile județene DJ107R spre municipiul Cluj Napoca și comunele Săvădisla și Băișoara și DJ107L în direcția municipiului Turda și comunele Tureni și Aiton.

Circulația rutieră

Situația căilor de comunicație de pe teritoriul comunei Ciurila este următoarea:

- a). Drumul județean DJ107R este într-o stare funcțională bună pe tronsonul Cluj Napoca – intersecția cu autostrada “A3”, elementele geometrice ale profilului transversal al drumului fiind refăcute în cadrul programului de reabilitare a drumurilor județene , respective necesitând reparații și modernizări majore pe tronsonul intersecția cu drumul județean DJ107L și limita teritorială a comunei Ciurila;
- b). Drumul județean DJ107L modernizare și reparare pe tronsonul municipiul Turda – comuna Ciurila ;
- c). Drumurile comunale DC90 , DC91 și DC92 modernizare și reparare pe întregul traseu;
- d). Reabilitarea și modernizarea străzilor în toate localitățile componente ale comunei Ciurila;
- e). Reabilitarea drumurilor de exploatare agricolă în arealul administrativ al comunei Ciurila;
- f). Realizarea bretelei de acces la autostrada “A3” pentru drumurile județene DJ107L și DJ107R la punctul de joncțiune Ciurila;
- g). Asigurarea elementelor geometrice ale profilului transversal pentru drumurile județene în interiorul localităților , drumurile comunale ce parcurg localități și a străzilor la dimensiunile legale pentru a fi echipate cu partea carosabilă , șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale, trotuare.

Circulația velo

Analizând situația existentă observăm că piste de velo lipsesc, astfel că bicicliștii circulă pe marginea zonei carosabile, ceea ce este incomod atât pentru ei cât și pentru conducătorii auto.

Circulația pietonală

Analizând situația existentă observăm că în mare parte dintre situații trotuarele lipsesc, astfel că pietonii circulă pe marginea zonei carosabile, ceea ce este incomod atât pentru pietoni cât și pentru conducătorii auto.

2.2. Diagnostic – Identificarea problemelor locale

Așezările umane în totalitatea lor și fiecare în parte sunt organisme vii într-o permanentă transformare și căutarea unui echilibru imposibil de atins, datorită numărului infinit de factori care intervin. Idealul spre care tind se schimbă mereu și evoluează odată cu societatea. Nevoile unei așezări umane din zilele noastre sunt diferite de cele de acum 30 de ani, la fel cum vor fi diferite de peste 50 de ani.

Analiza localităților printr-un mecanism ne permite identificarea unor disfuncționalități, cum ar fi: dezechilibre în dezvoltarea economică, probleme sociale, condiții nefavorabile ale cadrului natural, poluare, etc.

Disfuncționalități la nivelul comunei Ciurila:

- Există un dezechilibru în ceea ce privește dezvoltarea economică între zona localităților Ciurila, Sălcea și restul satelor din comună, acestea au beneficiat din plin de avantajele oferite de accesul facil spre Cluj-Napoca, asigurat de drumul național DJ107R. Satele Pruniș, Șaliște, Filea de Jos, Filea de Sus, Pădureni și Șutu sunt amplasate într-o zonă mai izolată, cu un acces mai dificil către punctele de interes ale județului, nu au cunoscut aceeași dezvoltare.
- Disfuncționalitățile sunt un rezultat al situației economice actuale, în care existența este asigurată în principal din valorificarea produselor agricole și din sursele de venit obținute din calitatea de angajat la unitățile economice din Cluj - Napoca. Prin limitarea sferei de activitate economică sunt create dezechilibre cu consecințe directe asupra dezvoltării localităților din administrația comunei Ciurila. Nu sunt valorificate resurse economice reale și anume: produsele finite utilizând ca materie primă cerealele, laptele, carnea, fructele și plantele medicinale.
- Drumurile județene DJ107R și DJ107L, care fac legătura între reședința de comună și satele aparținătoare, se află într-o stare precară, fiind nevoie de lucrări de modernizare. Datorită stării proaste a drumului, accesul dinspre Ciurila spre Pruniș și Șaliște este deficitar.
- Patrimoniul construit și natural insuficient protejat și valorificat în scop turistic;
- Privind zonificarea funcțională a localităților componente ale comunei Ciurila se regăsec, în special, în perimetrul de extindere a intravilanului corelat cu definirea, în special pentru localitățile mici, a delimitărilor zonelor funcționale. Intravilanul stabilit în anul 2005 (prin Planul de Urbanism General) nu mai cuprinde în perimetrul său toate construcțiile existente în satele comunei Ciurila și în special în localitatea Sălcea. Poziția geografică a comunei, în imediata vecinătate a municipiului Cluj - Napoca, provoacă asupra fiecărei localități Ciurila și Sălcea o presiune pentru extinderea intravilanului care să permită asigurarea cererii privind realizarea de construcții.
- Problema nefavorabilă majoră a cadrului natural, în care sunt amplasate intravilanele localităților componente ale comunei Ciurila, o reprezintă posibilitățile existente de alunecări ale terenurilor în localitățile componente ale comunei. Riscul de alunecări ale terenurilor impune (la amplasarea construcțiilor) lucrări de stabilizare ale terenurilor ample și costisitoare.
- Specificul local (rural) s-a pierdut, astfel că modelul actual este importat din zonele urbane. Rezultatul este o dezvoltare neomogenă a localităților.

Disfuncționalități la nivelul localităților

- **Ciurila**, centru administrativ și cultural al comunei concentrează mare parte din punctele de interes. Relațiile complexe care se stabilesc între diferitele componente ale localității generează invariabil o serie de disfuncționalități:
  - străzi cu profile necorespunzătoare, fără trotuare și rigole amenajate;
  - starea proastă a unor drumuri, fie ele cu îmbrăcăminte asfaltică sau pietruite;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - degradarea spațiilor verzi existente;
  - nu există un spațiu urban reprezentativ;
- **Sălcea**
  - drumul național DJ107R traversează localitatea de la un capăt la altul, fiind o sursă majoră de poluare, atât fonică cât și chimică; caracterul său de spațiu de circulație este mult mai puternic decât cel de spațiu urban, locul unde oamenii se întâlnesc și interacționează;
  - nu există un spațiu urban reprezentativ, cu caracter social;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate;
  - lipsa locurilor de joacă pentru copii;
  - străzile și ulițele satului au profile necorespunzătoare, de unde lipsesc cel mai adesea trotuarele, iar rigolele au nevoie de lucrări de întreținere.
- **Șaliște**
  - străzi cu profile necorespunzătoare, fără trotuare și rigole amenajate;
  - starea proastă a unor drumuri, fie ele cu îmbrăcăminte asfaltică sau pietruite;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
  - nu există un spațiu urban reprezentativ, deși zona centrală are potențial;
  - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună, starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
- **Pruniș**
  - drumuri cu profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
  - uzura fizică a fondului locativ și pierderea valorilor locale;

- lipsa pistelor de biciclete;
- lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
- **Pădureni**
  - lipsesc dotările sanitare de orice fel, pentru consultații sau achiziția de medicamente locuitorii sunt obligați să se deplaseze la unul dintre satele învecinate;
  - drumurile au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
  - uzura fizică a fondului locativ și pierderea valorilor locale;
- **Șutu**
  - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună, starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
  - drumuri au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
- **Filea de Jos**
  - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună, starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
  - drumuri au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;
- **Filea de Sus**
  - amplasarea relativ izolată față de reședința de comună, starea proastă a drumurilor de acces, împiedică dezvoltarea comunei, favorizând depopularea și îmbătrânirea ei;
  - drumuri au profile necorespunzătoare, într-o stare proastă, fără trotuare amenajate;
  - lipsa pistelor de biciclete;
  - lipsa spațiilor verzi amenajate și a locurilor de joacă pentru copii;

3. Viziune și obiective strategice de dezvoltare

3.1. Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe identitatea comunității locale

Dezvoltarea și regenerarea unei așezări umane este influențată semnificativ de schimbările care se produc în structura populației, la nivelul economiei locale și a culturii comunității. În vederea dezvoltării unei comunități este esențială aplicarea unui management eficient și axat pe trei direcții principale:

- ▣ dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la infrastructură
- ▣ protecția și valorificarea mediului ambiant
- ▣ dezvoltarea economică competitivă

Concomitent cu aceste aspecte, dezvoltarea comunității trebuie să țină cont de caracterul limitat al resurselor naturale, umane și financiare, fiind necesară alocarea echilibrată a acestora.

3.2. Direcții de dezvoltare – Corelare strategie locală cu Strategia de Dezvoltare a României 2035, cadrul național strategic rural 2021 – 2031, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Strategia Europeană 2021

În acord cu viziunea de dezvoltare, pentru punerea în valoare și utilizarea potențialului semnificativ al României, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României promovează:

1. *Asigurarea unei echipări adecvate a teritoriului capabilă să consolideze rolul României ca actor regional economic important în zona de sud-est a Europei;*

2. Creșterea calității vieții locuitorilor României prin asigurarea unor spații de calitate;
3. Creșterea atractivității zonelor rurale și valorificarea potențialului unic și specific de dezvoltare;
4. Protejarea patrimoniului natural și cultural și valorificarea identității teritoriale;
5. Consolidarea rolului zonelor urbane funcționale ca centre de dezvoltare la nivelul teritoriului și conectarea acestora cu zonele de performanță economică europene și implicit cu zonele transfrontaliere;
6. Conectarea României la rețeaua de transport trans-europeană și dezvoltarea de noduri logistice și terminale multinodale;
7. Asigurarea unui cadru de cooperare și coordonare a strategiilor și politicilor sectoriale ancorat în dinamica teritoriale naționale.

Următoarele tendințe de dezvoltare din cadrul "Strategiei de dezvoltare teritorială a României – România policentrică 2035", documentatie realizată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în anul 2015, sunt corelate cu tendințele aferente strategiei locale.

În domeniul resurselor naturale se manifestă următoarele tendințe principale:

Biodiversitate

- ▣ accentuarea politicilor publice referitoare la biodiversitate;
- ▣ creșterea interesului pentru natură în general (dezvoltarea unei conștiințe colective cu privire la necesitatea protecției capitalului natural prin educarea și informarea populației privind protecția, gestionarea și valorificarea resurselor naturale), pentru activități în natură, locuire în condiții satisfăcătoare de mediu, alimentație sănătoasă, etc.;
- ▣ reliefașarea importanței ecosistemelor și peisajelor la nivel european și, implicit, creșterea importanței acestora la nivel național;
- ▣ accentuarea diferențelor dintre diferitele teritorii după criteriile ecologice.

Patrimoniu natural

- ▣ augmēntarea intervențiilor antropice în zonele protejate, manifestate mai ales prin acțiuni contrare măsurilor de protecție;
- ▣ continuarea și amplificarea acțiunilor de dezvoltare bazate exclusiv pe politica economică urbană și pe finanțarea marilor producători;
- ▣ ignorarea în procesul de dezvoltare a problemelor peisajului și ale vieții rurale;
- ▣ amplificarea exploatașrii turistice a valorilor peisagistice și de viață rurală;
- ▣ extinderea continuă a suprafeșelor și ariilor naturale protejate și precizarea atribuțiilor sistemului de protecție.

În domeniul rețelei de localități se manifestă următoarele tendințe principale:

Importanța marilor aglomerări urbane

- ▣ în opoziție cu declinul general al populației în teritoriul României, rata de creștere a populației are valori pozitive în unele orașe mici și în vecinătatea marilor orașe, situația fiind relativ mai bună în NE, NV, centru, SE și V;
- ▣ valorile negative mari sunt în zone cu accesibilitate redusă și nivel economic scăzut, în zone rurale în depopulare, în zone în declin industrial și în unele orașe mari (unde se constată o creștere a populației în vecinătate);
- ▣ orașele mici și mijlocii vor fi cele mai expuse fenomenului de îmbătrânire demografică în următoarele decenii, deoarece acestea se confruntă cu un declin socio-economic acut de peste două decenii și au pierdut cea mai mare parte a forșei de muncă tinere, în favoarea marilor centre urbane sau a altor țări;

Caracteristicile locuirii

- ▣ dezvoltare nestructurată a localitășilor, fără prevederea rețelelor stradale și edilitare, echipamentelor și serviciilor;
- ▣ dezvoltarea sistemului de localități urbane de-a lungul marilor coridoare de transport rutier (DN/ DJ, autostrăzi);
- ▣ ocuparea terenurilor în jurul orașelor mari care a determinat apariția fenomenului expansiune urbană necontrolată;
- ▣ începutul formării exigenșelor în ceea ce privește respectarea dreptului la locuire civilizată și confortabilă, de asigurare a serviciilor publice și a echipamentelor corespunzătoare.

Calitatea locuirii

- ▣ degradarea zonelor de locuințe colective din orașe, pe fondul îmbătrânirii și lipsei de întreținere a construcțiilor și datorită scăderii accentuate a calității spațiului public aferent, urmare atât a

- retrocedării spațiilor verzi sau a locurilor de joacă pentru copii;
- ▣ extinderea necontrolată a zonelor de locuit în teritorii actualmente neconstruite, formând zone de urbanizare depărtate;
- ▣ diminuarea calității echipării în orașe, unde realizarea de echipamente publice nu are același ritm cu extinderea fondului de locuințe;
- ▣ scăderea lentă a cererii de locuințe și diminuarea treptată a prețurilor locuințelor;
- ▣ deprecierea forței de muncă în construcții, datorată câștigului mic în domeniu și emigrării muncitorilor calificați;
- ▣ creșterea prețului serviciilor publice de furnizare a utilităților, în special în orașe.

În domeniul **transportului** se manifestă următoarele tendințe principale:

- ▣ Există o presiune din ce în ce mai mare asupra resurselor publice pentru finanțarea infrastructurii de transport;
- ▣ sistemele de transport din estul și vestul Europei se inter-conectează reflectând nevoile de transport ale celor 500 de milioane de cetățeni ai UE;
- ▣ inter-modalitatea devine condiție a dezvoltării la nivel european, lucru care se reflectă și la nivel național.

În domeniul **comunicațiilor** se manifestă următoarele tendințe principale:

- ▣ digitalizarea rețelei de comunicații și dezvoltarea acesteia prin acoperirea zonelor „albe” va determina obținerea accesului utilizatorilor la informații corecte și sigure;
- ▣ reducerea interesului unor operatori pentru dezvoltarea rețelei broadband, mai ales pentru zonele depărtate de centrele de județ, conduce la limitarea accesului locuitorilor din mediul rural la aceste servicii.

Orizontul 2035

Zonele rurale sunt puternic conectate la motoarele economice ale teritoriului național, devenind adevărați poli de dezvoltare durabilă a teritoriului caracterizați prin condiții atractive de viață și servicii sociale accesibile. Există o infrastructură conectivă bine dezvoltată care leagă orașele mici și localitățile rurale la principalele zone urbane, acestea din urmă generând bunăstare în teritoriile învecinate.

În anul 2035 zonele rurale sunt echilibrate funcțional în relație cu rețeaua de localități, zonele de frontieră asigură fluxurile necesare în relație cu țările UE, iar zonele montane și zona costieră își valorifică avantajele printr-o punere în valoare a potențialului turistic. Regiunile cu deficiențe de structură/ în declin recuperează teren în fața celorlalte, formând structuri teritoriale echilibrate în jurul zonelor urbane funcționale medii/ mari.

Pentru a atinge acest deziderat strategic în orizontul de timp 2035, scenariul România policentrică propus prin Strategia de dezvoltare teritorială a României se bazează pe o nouă paradigmă de dezvoltare cu următoarele **direcții de dezvoltare**:

1. îmbunătățirea infrastructurii care conectează orașele și zonele înconjurătoare acestora, în vederea extinderii masei lor economice;
2. asigurarea unor instituții publice performante în zonele mai slab dezvoltate (în special în domeniile educație, sănătate, infrastructura de bază pentru serviciile publice etc.), pentru a promova mobilitatea oamenilor și pentru a contribui la creșterea standardului de viață;
3. promovarea investițiilor în calitatea vieții în zonele cu potențial ridicat de creștere, pentru a spori capacitatea de a atrage și păstra capitalul uman necesar;
4. valorificarea potențialului propriu a spațiului rural;
5. proiectarea și implementarea unor măsuri care să vizeze grupurile marginalizate și minoritare, în vederea susținerii participării acestora la procesele de dezvoltare, ca părți active ale economiei.

Scenariul România policentrică 2035 înglobează principiile cooperării, concentrării și conectivității prin prisma a patru piloni de acțiune, astfel:

1. Accesibilitate și mobilitate
2. Zone funcționale urbane
3. Resurse naturale și culturale
4. Cooperare teritorială

Fiecare pilon este construit în armonie cu obiectivele Strategiei Europa 2020, respectiv **creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă**, cu obiectivul de coeziunea teritorială. Obiectivele europene 2021 sunt transpuse în obiective naționale. În cazul României aceste obiective coincid cu cele europene, România schimbând doar rata de implementare ale acestor obiective. Astfel, obiectivele naționale ale României până în anul 2021 sunt:

- ▣ **Ocuparea forței de muncă**
  - rată de ocupare a forței de muncă de 70 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani.
- ▣ **Cercetare și dezvoltare**

- alocarea a 2% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare.
- ▣ **Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei**
  - reducerea cu 19% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990
  - creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 24%
  - creșterea cu 10% a eficienței energetice.
- ▣ **Educație**
  - Reducerea sub 11,3% a ratei de părăsire timpurie a școlii
  - creșterea la peste 26,7% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani
- ▣ **Lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale**
  - reducerea cu cel puțin 580.000 a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale

Obiectivele și prioritățile de dezvoltare regională a Regiunii Centru până în anul 2021 sunt relativ diferite față de cele naționale și europene, ele incluzând nu numai cele cinci domenii prioritare stabilite de către Strategia Europa 2020, ci mai multe. Astfel, **Regiunea Centru** în următoarea perioadă de programare va urmări:

1. Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
2. Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
3. Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
4. Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
5. Dezvoltarea turismului, sprijinirea activităților culturale și recreative
6. Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale

Cadrul Național Strategic Rural 2020 – 2030 a fost realizat pentru stabilirea unui set de măsuri de dezvoltare durabilă a spațiului rural românesc și a sistemului agroalimentar în vederea asigurării creșterii economice. Prin intermediul acestui document au fost enunțate o serie de strategii după cum urmează:

- ▣ Strategii ale industriei agroalimentare
- ▣ Strategii privind economia rurală non-agricolă
- ▣ Reforma instituțională
- ▣ Strategii financiare și fiscale pentru dezvoltarea spațiului rural
- ▣ Strategii educaționale aplicabile mediului rural
- ▣ Strategii sociale aplicabile mediului rural

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020

La nivel regiunii Nord Vest, regiune din care face parte și comuna Ciurila s-au conturat o serie de obiective care să răspundă cât mai bine nevoilor și problemelor cu care se confruntă regiunea. Obiectivele regiunii pentru perioada 2014-2020 conturate în cadrul acestui document:

- ▣ Creșterea numărului locurilor de muncă și a veniturilor
- ▣ Creșterea accesibilității regiunii și a mobilității locuitorilor, mărfurilor și informațiilor
- ▣ Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune
- ▣ Creșterea eficienței și calității serviciilor oferite de administrația publică locuitorilor din regiune

Planul de dezvoltare al regiunii Nord-Vest în perioada 2014-2020

Pentru perioada 2014-2020 prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), se propune abordarea unor priorități precum:

- ▣ Schimbarea structurală a sectorului agro-alimentar
- ▣ Competitivitatea zonelor rurale
- ▣ Managementul resurselor naturale
- ▣ Dezvoltarea rurală locală echilibrată

Obiectivele prioritare la nivelul județului Cluj sunt următoarele:

- ▣ dezvoltarea infrastructurilor majore – transporturi;
- ▣ integrarea regională și dezvoltarea metropolitană;
- ▣ valorificarea patrimoniului imobiliar al Consiliului Județean Cluj;
- ▣ valorificarea patrimoniului natural;
- ▣ dezvoltarea zonală a infrastructurilor edilitare;
- ▣ dezvoltarea infrastructurii pentru cercetarea științifică integrată și stimularea mediului de afaceri;
- ▣ reabilitarea și modernizarea patrimoniului rețelei de învățământ

3.3. Formularea obiectivelor strategice

Realizarea obiectivelor generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare, politicile, precum și programele și proiectele se vor face cu respectarea următoarelor principii cheie:

- ▣ Așezarea nevoilor și dorințelor locuitorilor în prim-plan
- ▣ Integritate și încredere
- ▣ Inovare
- ▣ Deschidere și comunicare
- ▣ Dezvoltarea durabilă și respect pentru mediu
- ▣ Întărirea capacității instituționale
- ▣ Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat
- ▣ Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială

Principiul dezvoltării urbane durabile

- ▣ creșterea competitivității comunei, în scopul maximizării aportului lor la accentuarea progresului economic și social;
- ▣ asigurarea unor oportunități în favoarea populației, în vederea ridicării standardului de viață a acesteia;
- ▣ conservarea și protejarea mediului ambiant și a moștenirii culturale existente în comună;
- ▣ menținerea populației în comună, prin eliminarea exodului populației către alte localități;
- ▣ diversificarea și promovarea oportunităților ocupaționale, în scopul diminuării șomajului.

Principiul participării și transparenței

- ▣ organizațiile non-guvernamentale, sectorul privat, autoritățile locale și instituțiile internaționale contribuie la procesul de planificare a politicilor publice. Societatea civilă este informată cu privire la politicile publice planificate.

Principiul continuității și coordonării

- ▣ în procesul de planificare a politicilor publice sunt asigurate actualizarea politicilor curente ale administrației publice locale, cât și coordonarea cu alte inițiative.

Principiul responsabilității

- ▣ planificarea politicilor publice este un proces orientat spre obținerea de rezultate. Răspunderea există la toate nivelurile administrației publice.

Principiul cooperării și coerenței

- ▣ instituția implicată în formularea politicilor publice trebuie să își dovedească disponibilitatea pentru cooperare cu alte instituții publice, ca și cu alte organizații ale societății civile interesate sau afectate de o anumită inițiativă de politici publice, asigurând în acest fel o concepție coerentă asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate.

Obiectivele strategice au fost elaborate în funcție de cele 5 sectoare prioritare:

- creșterea competitivității economice bazate pe cunoaștere;
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- dezvoltarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare și combaterea excluziunii sociale;
- dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- participarea echilibrată a tuturor comunelor din județul Cluj la procesul de dezvoltare socio-economică.

Pentru **zona metropolitană** Cluj-Napoca, din care face parte și comuna Ciurila s-au identificat următoarele sectoare prioritare în ordinea importanței:

- învățământ superior;
- informatică și activități conexe;
- cercetare;
- transporturi aeriene;
- industrie de mașini și aparate electrice;
- gospodăria resurselor de apă, captarea, tratarea și distribuția apei;
- transporturi terestre
- transporturi prin conducte;
- hoteluri și restaurante;
- producția, transportul și distribuția energiei electrice;

- industria de mijloace de tehnică de calcul și de birou.

Planul strategic de dezvoltare locală al comunei Ciurila pentru perioada 2014-2020 a identificat următoarele obiective generale:

- dezvoltarea infrastructurii de bază;
- dezvoltarea economică a comunei Ciurila;
- valorificarea patrimoniului natural și cultural;
- îmbunătățirea calității vieții a locuitorilor.

Pornind de la obiective generale au fost elaborate următoarele obiective specifice:

1. dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei Ciurila.

- creșterea accesibilității către Sălcea prin Realizarea unui drum colector din Pruniș până la ieșirea din Sălcea și a unui drum de legătură până la Roata Făget.
- Realizarea unei conexiune cu Autostrada A3 – Centura Apahida-Vâlcele din nodul rutier al drumului comunal DC91 dintre Pruniș și Sălcea.
- sistematizarea etapizată a zonelor propuse spre urbanizare prin PUG
- modernizarea drumului județean DJ 107R și amenajarea unor piste de biciclete, care să facă legătura între Cluj-Napoca și Ciurila.
- Continuarea drumurilor DC92, DC90 pentru crearea legaturilor între UAT-uri.

2. dezvoltarea economică a comunei Ciurila

a. creșterea competitivității economice.

- dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic
- dezvoltarea sectorului terțiar
- dezvoltarea unei baze sportive
- dezvoltarea unui parc tehnologic în apropierea Autostrăzii.
- amenajarea unor zone pentru piețe volante cu produse locale.

b. dezvoltarea sustenabilă a agriculturii și zootehniei în comună:

- înființarea unor centre de colectare și depozitare a produselor agricole și animaliere;
- accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării și dezvoltării exploatărilor agricole;
- stimularea înființării și asigurarea funcționalității unor asociații agricole și de creștere a animalelor;
- organizarea și desfășurarea unor cursuri de calificare în domeniul agricol;
- înființarea unui abator care să deservească comuna Ciurila și comunele învecinate;
- amenajarea unor sisteme de irigații;

c. diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului.

- Sistematizarea zonei din jurul lacurilor și conturarea unor zone de agrement/ turism/ zone verzi.
- punerea în valoare a traseelor pietonale/ biciclete din păduri.

3. valorificarea patrimoniului natural și cultural;

a. valorificarea patrimoniului natural.

- decolmatarea și ecologizarea cursurilor de apă în vederea reducerii riscului de producere a inundațiilor
- punerea în valoare a „zestrei culturale”
- punerea în valoare a traseelor pietonale/ biciclete din păduri.

b. valorificarea patrimoniului construit.

- reabilitarea bisericilor in stare de degradare.
- reglementarea noilor construcții astfel încât aspectul lor exterior să nu deprecieze zona.
- Regelementarea clară și unitară în ceea ce privește, modul de amplasare a construcțiilor pe lot, volumetria și materialele utilizate, care sa genereze identitate și calitate a mediului construit.

4. îmbunătățirea calității vieții a locuitorilor.

a. asigurarea serviciilor medicale de specialitate la nivel de comună

- înființarea unor puncte sanitare umane în comună;
- înființarea unei farmacii veterinare;
- achiziționarea unor dotări performante pentru cabinetele medicale;
- înființarea unui serviciu de ambulanță;

b. dezvoltarea dotărilor educaționale.

- înființarea unui centru de tip "Școală după școală";
  - construirea de dotări educaționale (creșe, grădinițe, școli) în zonele de dezvoltare
- c. dezvoltarea activităților recreaționale și a infrastructurii la nivelul comunei.**
- Crearea unor trasee de legătură și zone de promenadă pe coama dealurilor între localități.
  - Amenajarea de parcuri de aventură/ trasee de bicicletă în zona de pădure din Sălicea.

4. Planul de acțiuni

4.1. Matricea obiective / programe / proiecte

	Obiective/Programe/Proiecte	Prioritate
A	Dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei Ciurila	
A1	Dezvoltarea rețelei de comunicație și transport	
A2	Creșterea accesibilității către Cluj-Napoca și relației cu Feleacu printr-un drum colector.	Mare
A3	Realizarea unei conexiune cu Autostrada A3 – Centura Apahida-Vâlcele prin drumul județean DJ107R și DJ107L	Mare
A4	Modernizarea drumului județean DJ107R și DJ107L și amenajarea unor piste de biciclete, care să facă legătura între localități.	Mare
A5	Modernizarea drumului comunal DC91.	Medie
A6	Continuarea drumurilor DC92, DC90 pentru crearea legăturilor între UAT-uri.	Medie
B	Dezvoltarea echipării tehnico-edilitare	
B1	Dezvoltarea dotărilor tehnico-edilitare a comunei Ciurila în condițiile unei dezvoltări durabile.	Mare
B2	Extinderea rețelelor edilitare în zonele nou introduse în intravilan și propuse spre sistematizare	Mare/Medie
C	Dezvoltarea economică a comunei Ciurila	
C1	Dezvoltarea zonei de parc tehnologic.	Mare
C2	Piete volante	Mare
C3	Introducerea de terenuri în intravilan pentru dezvoltări rezidențiale și complementare acestora.	Mare
C4	Proiect de incluziune socială în parteneriat cu Consiliul Județean Cluj	Medie
C5	Dezvoltarea unui cartier de locuințe și servicii în parteneriat public-privat la Nord de Sălicea	Medie
D	Dezvoltarea sustenabilă a agriculturii și zootehniei în comună:	
D1	Înființarea unor centre de colectare și depozitare a produselor agricole și animaliere;	Mare
D2	Înființarea unui abator care să deservească comuna Ciurila și comunele învecinate;	Medie
E	Dezvoltarea durabilă a turismului	
E1	Dezvoltarea traseelor pietonale/biciclete din păduri.	Mare

E2	Sistematizarea zonei din jurul lacurilor și conturarea unor zone de agrement/ turism/ zone verzi.	Mare
E3	Dezvoltarea unor piațete pentru evenimente comunitare și favorizarea socializării	Medie
F-G	Valorificarea patrimoniului natural și cultural;	
F	Valorificarea patrimoniului natural	
F1	Decolmatarea și ecologizarea cursurilor de apă în vederea reducerii riscului de producere a inundațiilor	Mare
F2	Protejarea rezervatiilor naturale Făgetul Clujului și Pârâul Dumbrava	Mare
F3	Sistematizarea zonei din jurul lacurilor și conturarea unor zone de agrement/ turism/ zone verzi.	Medie
F4	Plantări de copaci în aliniament, în zonele verzi și în fiecare gospodărie.	Medie
G	Valorificarea patrimoniului construit	
G1	Reabilitarea și refuncționalizarea clădirilor de patrimoniu.	Mare
G2	Păstrarea identității culturale a arhitecturii locale – stil arhitectural.	Mare
H	Asigurarea serviciilor medicale de specialitate la nivel de comună	
H1	Înființarea unor puncte sanitare umane în comună;	Medie
H2	Înființarea unor cabinete dentare;	Medie
H3	Înființarea unei farmacii veterinare;	Medie
I	Dezvoltarea dotărilor educaționale	
I1	Înființarea unui centru de tip "Școală după școală";	Medie
I2	Construirea de dotări educaționale (creșe, grădinițe, școli) în zonele de dezvoltare	Medie
J	Dezvoltarea activităților recreaționale și a infrastructurii la nivelul comunei	
J1	Amenajarea de parcuri de aventură/ trasee de bicicletă în zona de pădure din Sălicea.	Mare
J2	Realizarea unei baze sportive la standarde Europene în parteneriat cu Consiliul Județean Cluj.	Medie

4.2. Oportunități de finanțare

Autoritățile centrale au un rol important în stabilirea strategiilor naționale de dezvoltare, precum și identificarea domeniilor de excelență caracteristice fiecărei regiuni, în susținerea domeniilor cu potențial ridicat dar și a domeniilor deficitare ce trebuie sprijinite.

Autoritățile locale au un rol important în realizarea strategiilor de dezvoltare economică, în identificarea surselor de finanțare ce pot fi atrase, în atragerea investitorilor în zona, în alocarea de fonduri de la bugetele locale pentru domeniile deficitare.

Incepand cu anul 2007, anul aderarii la Uniunea Europeana, Romania beneficiaza de noi oportunitati pentru atragerea de surse de finantare necesare dezvoltarii proiectelor de importanta locala, regionala și natională.

La nivel central și local există proiecte investiționale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Aceste surse de finantare pot proveni din:

- ☒ Fonduri europene specifice
- ☒ Finanțare prin PNRR pentru rețele edilitare și căi de acces auto / velo / pietonale
- ☒ Finanțare prin programe guvernamentale, de tip Anghel Saligny.
- ☒ Bugetul statului
- ☒ Bugetul judetean
- ☒ Bugete locale
- ☒ Parteneriate publice-private
- ☒ Credite bancare
- ☒ Sponsorizari

5. Coordonare, monitorizare, implementare, evaluare rezultate

Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de dezvoltare spatiaa va fi asumata si asigurata de Consiliul Local si Primaria Comunei Ciurila. Structura care va asigura coordonarea Strategiei va fi fie de sine statatoare, creată special cu acest scop, si care sa cuprinda functionari publici cu specializari tehnice, financiare si de administratie, a caror viziune si experienta sa permita acoperirea tuturor aspectelor integrate si extinse pe care le presupune implementarea unei strategii multisectoriale si pe termen lung. Structura va fi condusa de Primar/ Vice Primar.

Responsabilitatile structurii de coordonare a Strategiei de dezvoltare spatiaa - propuneri:

- ☒ Asigurarea coodonarii si urmaririi stadiului implementarii Strategiei;
- ☒ Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate de Primarie sau de Primarie in varii parteneriate;
- ☒ Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- ☒ Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- ☒ Organizarea monitorizarii, evaluarii si revizuirii periodice a implementarii;
- ☒ Elaborarea rapoartelor de implementare si de revizuire perioadice, dupa graficul de raportare agreat de Primarie;
- ☒ Urmarirea implementarii si impactului Planului de comunicare si promovare a Strategiei

Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare spatiaa a Comunei Ciurila este un proces complex, care implica si afecteaza intreaga comunitate. Data fiind amploarea si diversitatea actiunilor intra- si inter-sectoariale ale Strategiei, se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

- ☒ Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de Strategie, cu date si informatii privind modul de abordare – in corelare cu alte actiuni sau prin parteneriate strategice, resursele financiare necesare si surse posibile pentru asigurarea lor, legislatia care guverneaza proiectul, indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementarii actiunii
- ☒ Planificarea in timp a planului de actiuni, pe termen scurt si pe intreaga perioada de planificare, indica etapele de parcurs pentru implementarea proiectelor, respectand prioritatile identificate prin exercitiile de consultare a comunitatii.
- ☒ Parteneriatul local continua si extinde eforturile de implicare si consultare a diverselor grupuri de interese locale din perioada de elaborare a Strategiei, fiind expresia raspunderii asumate de acele

entitati sau grupuri de entitati in ceea ce priveste contributia directa si planificata la transpunerea Strategiei.

- ▣ Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local si Primaria, precum si de catre Parteneriatul local.
- ▣ Planului de comunicare si promovare a Strategiei catre comunitatea locala si alte entitati interesate este un instrument care va mari vizibilitatea asupra Strategiei, va informa si educa populatia, grupurile de interese si de initiativa, astfel incat sa se asigure implicarea prin propriile proiecte si sustinerea Strategiei.

Monitorizare și evaluare

Activitatile de monitorizare și evaluare a impactului și rezultatelor au ca scop asigurarea eficienței și calității în implementare, urmărirea sensului de implementare a strategiei și a componentelor sale, respectiv realizarea obiectivelor propuse.

Monitorizarea implementării

Monitorizarea implementării strategiei, ca întreg, și a acțiunilor concrete urmărește realizarea obiectivelor în contextul acțiunilor/activitatilor propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, performanțele echipelor de implementare, etc. În cazul apariției de devieri de la planificat, a situațiilor de criza sau de forță majoră, modificări ale elementelor de precondiție, apariția de reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, etc. activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare – restructurare – alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a Strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut și astfel, sa se asigure realizarea impactului așteptat.

Evaluarea rezultatelor și impactului

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze în ce măsură Strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea se realizează la trei momente cheie:

- ▣ Evaluarea anterioară începerii acțiunii: se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.
- ▣ Evaluarea intermediară a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.
- ▣ Evaluarea finală se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect. Aceasta evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate.

Pentru realizarea monitorizării și evaluării, atât la nivel de strategie cât și la nivel de acțiune individuală, se vor utiliza două tipuri de indicatori: indicatori de progres, la nivel de strategie și indicatori de impact și de rezultat, la nivel de acțiuni concrete.

În ceea ce privește indicatorii de impact și de rezultat, aceștia se stabilesc pentru fiecare acțiune și proiect concret în parte, recomandări în acest sens fiind făcute în planul de acțiuni.

Revizuire

Strategia de dezvoltare spațială a Comunei Ciurila va fi revizuită periodic, pentru a se evalua succesul eforturilor de implementare și a lua toate măsurile ca planul să rămână valabil pe măsura de comunitatea evoluează. Se vor opera ajustările, rafinările și actualizările necesare, astfel încât cetățenii să fie convinși cum comunitatea lor se dezvoltă în sensul progresului social, economic și environmental.

Revizuirea Strategiei se va realiza la intervale relativ scurte, datorită perspectivelor de schimbări rapide și consistente la nivelul întregii societăți românești. Prima revizuire se recomandă la finele perioadei de "termen scurt" – 2022. Revizuirea va cuprinde toate etapele de elaborare, în mod special etapele de consultare a comunității și de evaluare de mediu.

Exercițiul de revizuire va ține cont de următoarele elemente:

- ▣ Rezultatele monitorizării implementării și evaluării impactului strategiei până la momentul revizuirii;
- ▣ Evoluția bugetului local;
- ▣ Legislație nouă;
- ▣ Modificări în strategiile naționale, regionale sau județene
- ▣ Gradul de realizare a obiectivelor/ măsurilor cu implementare spațială/ necesitatea de reconsiderare a unora dintre acestea ca urmare a transformării contextului socio-economic local/

regional

Indiferent de ritmul de revizuire, este necesară o raportare anuală a rezultatelor de implementare, care să includă o detaliere a proiectelor care urmează să fie continuate sau atacate în următorul ciclu de 12 luni și efectele acestora asupra exercițiului bugetar.

Întocmit,

Șef Proiect: arh. Horațiu Răcășan

Redactat: arh. Cezar Cîmpeanu